

SALA STAMPA DELLA SANTA SEDE **BOLLETTINO**

HOLY SEE PRESS OFFICE BUREAU DE PRESSE DU SAINT-SIÈGE PRESSEAMT DES HEILIGEN STUHLS
OFICINA DE PRENSA DE LA SANTA SEDE SALA DE IMPRENSA DA SANTA SÉ
BIURO PRASOWE STOLICY APOSTOLSKIEJ دار الصحافة التابعة للكرسي الرسولي

N. 0309

Sabato 10.05.2008

VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM" DEGLI ECC.MI PRESULI DELLA CONFERENZA EPISCOPALE DI UNGHERIA

Questa mattina, alle ore 11.45 il Santo Padre Benedetto XVI incontra i Presuli della Conferenza Episcopale di Ungheria, ricevuti in questi giorni, in separate udienze, per la Visita "ad Limina Apostolorum" e rivolge loro il discorso che pubblichiamo di seguito:

• TESTO IN LINGUA UNGHERESE

Kedves és tiszteletreméltó Testvéreim a püspöki rendben!

Nagy örömmel fogadlak Benneteket, a magyarországi Egyház Főpásztorait, *ad limina Apostolorum* látogatástok alkalmából. Szeretettel köszöntelek Titeket. Hálás vagyok Erdő Péter Bíboros Úrnak, aki az egész Püspöki Kar nevében köszöntött engem. Azon túl, hogy kinyilvánította testvéri érzelmeiteket, amelyeket szívélyesen megköszönök, világosan meghatározta hazátok társadalmának és katolikus közösségének fontosabb jellemzőit, egyben összegzést is nyújtott mindarról, amit e napokban személyes találkozásaink alkalmával hallottam Tőletek. Így, Kedves Testvéreim, a gondjaitokra bízott nép lélekben közöttünk van, örömeivel és bánatával, gondjaival és reménységével. Mi pedig mindenekelőtt azért kérjük Szent Péter és Pál közbenjárását, hogy a hívek megtalálják azt az erőt, amely képesíti őket az Isten Országának teljessége felé vezető úton való megmaradásra. Ebben az Apostoli Szék is, amely szeretetben elől jár, szívesen nyújt segítő kezét.

A kommunista rendszer hosszú időszaka rendkívül nyomasztó örökséget hagyott a magyarság számára. Ennek még mindig érezzük következményeit: különösképpen azt, hogy sokak számára nehézséget okoz a mások iránti bizalom. Ez jellemző mindazokra, akik oly hosszú ideig a gyanakvás légkörében éltek. A bizonytalanság is hangsúlyozottan megtapasztalható a nehéz gazdasági helyzetben, s a fogyasztói társadalom felfokozott igényei közepette nem látunk jobbulást. Az emberek általában tudatában vannak annak, hogy korunk nem jeleskedik sem a gondolkodás, sem az akaratereősség területén. Amint azt ti is megjegyeztétek, manapság gyakorta nehézséget okoz a teológiai és lelki érdeklődés elmélyítése, mert nem ritka jelenség az a hiányosság, amely egyrészt a szellemi igényesség, másrészt a hitigazságok objektív megtapasztalásának területén tapasztalható. Ebben az összefüggésben az Egyház továbbra is tanítómesterünk, de mindig és elsősorban édesanyánk marad, hogy táplálja bennünk a kölcsönös bizalmat és a reményt.

A szekularizáció terjedése elsősorban a családokat sújtja. A család Magyarországon is súlyos válságban van. Erről tanúskodik a házasságkötések számának jelentős csökkenése és a válások, és még inkább a túl korai válások számának növekedése. Egyre gyakoribb jelenség a házasságkötés nélküli együttélés. Jogos volt kritikátok a homoszexuálisok együttélésének polgárjogi elismerésével kapcsolatban, mert az nemcsak az Egyház tanításával ellentétes, hanem a magyar alkotmánnyal is. Ez a helyzet, amelyet súlyosbít a nagycsaládok támogatási rendszerének hiányossága, a születések számának drasztikus csökkenéséhez vezetett, s ezt még drámaibbá teszi az abortusz elterjedt gyakorlata. A család válsága ugyanakkor nagy kihívás az Egyház számára is. Megkérdőjeleződik a házassági hűség és még inkább mindazok az értékek, amelyek a társadalom alapját képezik. Természetes ezért, hogy e nehézséget nem csupán a családok érzik meg, hanem még inkább a fiatalok. A városokban a szórakozás új formái várnak rájuk, a falvakban pedig sokszor magukra vannak hagyatva. Ezért nagyra értékelem a számos kezdeményezést, amelyet az Egyház támogat, a rendelkezésre álló kevés eszközök szűkössége közepette. Továbbképzésekkel és az irántuk érzett barátság kifejezésével neveli őket a felelősségvállalás fontosságának felismerésére. Gondolok például az egyházi kórusokra, amelyek dicséretes módon ápolják és terjesztik a szent zenét. Az új nemzedékek kapcsán továbbá igen pozitív a katolikus iskolák ügyének támogatása, különösen a Katolikus Egyetemé, amelynek azt kívánom, hogy őrizze meg és fejlessze tovább eredeti önazonosságát. Bátorítlak Benneteket abban, hogy folytassátok törekvéseiteket az iskolai és egyetemi lelkipásztorkodásban, s általában a kultúra világának evangelizálása területén. Manapság élünk a tömegkommunikáció eszközeivel is. Ezen a területen Egyházatok újabban jelentős előrelépést mutathat fel.

Tiszteletreméltó Testvéreim, hogy a nép hitét megtartsátok, helyesen teszitek, ha értékelve a hagyományos kezdeményezéseket, felújítjátok azokat. Ilyenek a zárandoklatok és a magyar szentek, különösképpen Szent Erzsébet, Szent Imre és természetesen Szent István tisztelete. A zárandoklatok kapcsán, nagyra értékelem a Szent Péter Székéhez való zárandoklás hagyományának megőrzését (amelynek egyik jellegzetes kifejeződése hogy az Apostol Bazilikájában van egy gyönyörű Magyar Kápolna). Örömmel értesültem arról, hogy egyre gyakoribbak a zárandoklatok Máriazellbe, Czestochowába, Lourdes-ba, Fatimába és az Isten Irgalmasság új Szentélyébe, Krakkóba, ahol Püspöki Karotok újabban egy „Magyar Kápolnát” alakított ki. A XX. század folyamán nem hiányoztak Nálatok sem a hit hősi tanúi: őrizzétek meg emléküket, hogy az általuk keresztény lélekkel viselt szenvedések továbbra is növeljék a hívek és minden igazság és igazságosság után vágyó ember bátorságát és hűségét.

Van egy másik gond, amelyben osztozom veletek: a papok hiánya és ennek következtében az Egyház fölszentelt szolgálatainak lelkipásztori munkával való túlterheltsége. Ez a probléma Európa számos országában tapasztalható. Mindenesetre arra kell odafigyelni, hogy a papok megfelelően alakítsák saját lelki életüket, hogy a nehézségek és a sürgető munka ellenére, ne veszítsék el életük és szolgálatuk középpontját. Ebből következően meg tudják különböztetni a lényegest a kevésbé lényegestől, és megtalálják a mindennapi munka helyes értékrendjét. Újra hangsúlyoznunk kell, hogy éppen a Krisztushoz való örömteli tartozás, amelynek a papok a tanúi híveik körében, hathatós ösztönzés arra, hogy a fiatalok nyitottak legyenek Isten hívásának felismerésére. Különösképpen fontos, hogy az eucharisztia és a bűnbánat szentségével elsősorban maguk a papok éljenek, hűségben, kitartással, továbbá, hogy legyenek készségesek híveiknek e szentségekkel való ellátásában is. Az elmagányosodás veszélyét kerülendő elengedhetetlen továbbá a papi testvériség ápolása. Ugyancsak fontos a papok és a laikus hívek közti pozitív és tiszteletteljes kapcsolatokra való bátorítás, a *Presbyterorum ordinis* zsinati dekrétum tanítása szerint. A papok és a szerzetesek együttműködése is még tovább bővíthet. Ilyen szempontból felhívnom figyelmeteket a női szerzetesközösségekhez intézett bátorításomra. Arra, hogy továbbra is alázatosan folytassák értékes tevékenységüket a legszegényebbek szolgálatában.

Tiszteletreméltó Testvéreim, a szekularizáció ellenére, a Katolikus Egyház, a vallási hovatartozás viszonyítási pont marad igen sok magyar ember számára. Ezért igen kíváncsok, hogy az állami hatóságokkal való kapcsolatokban az együttműködést kölcsönös tisztelet hassa át. Ebben segítenek a kétoldalú egyezmények is, amelyek korrekt betartásán a paritásos bizottság őrökdi. Ez majd az egész magyar társadalom javára lesz, különösen is az oktatás és a kultúra területén. S mivel az Egyház, az iskolaügyben és a szociális munkában való elkötelezettsége révén hatékonyan szolgálja a polgári társadalmat, azt óhajtjuk, hogy ebben a tevékenységében támogassák az állami tényezők is. Különösen is gondolok a szükséglet szenvedő csoportokra: egyházi részről elkötelezettségtek ne csökkenjen a fennálló gazdasági nehézségek ellenére sem, az ő szolgálatukban.

Tiszteletreméltó Testvéreim, végezetül arról kell szót ejtenünk, hogy az Egyház tanításának megőrzésében való egységek számomra az öröm és a megerősödés forrása. Maradjatok meg ebben az egységben és fejlesszétek azt! Örömmre szolgál, hogy utóbb szorosabbá fűztétek kapcsolataitokat a szomszédos országok püspöki karaival, különösen is Szlovákiával és Romániával, ahol magyar kisebbségek élnek. Dicséretesnek tartom ezt a vonalvezetést, amely őszinte evangéliumi lélekből és a harmonikus együttélés iránti bölcs aggodalomból fakad. Nem lesz könnyű megoldani a feszültségeket, de az Egyház által elkezdett út igaz és ígéretes. Ezt és minden más pasztorális kezdeményezéseket szívesen támogatom; kiváltképpen gondolok itt a „Biblia Évére”, amelyet a 2008. esztendőre igen alkalmasan meghirdettetek, egyetértésben a Püspöki Szinódus következő rendes ülésével. Ez számotokra is rendkívül jó alkalom arra, hogy elmélyítsétek a keresztény testvérekkel és más felekezetekkel való jó kapcsolataitokat. Amikor hálát adunk Istennek szüntelen megtapasztalható segítségéért, rátokra és szolgálatokra a Szűzanya Mária anyai gondosságát hívom. Imáimról biztosítalak Titeket, és szívesen adom az Apostoli Áldást, amelyet kiterjesztek egyházmegyéitekre és az egész magyar nemzetre.

[00715-AA.01] [Testo originale: Ungherese]

• TESTO IN LINGUA ITALIANA

Cari e venerati Fratelli nell'Episcopato!

Con grande gioia accollo tutti voi, Pastori della Chiesa che è in Ungheria, in occasione della vostra *Visita ad limina Apostolorum*. Vi saluto con affetto e sono grato al Cardinale Péter Erdő per le parole che mi ha rivolto a nome dell'intera Conferenza Episcopale. Oltre a manifestarmi i vostri sentimenti fraterni, di cui vi ringrazio cordialmente, egli ha con chiarezza tratteggiato le caratteristiche salienti della Comunità cattolica e della società nel vostro Paese, riassumendo quanto in questi giorni ho avuto modo di recepire negli incontri con ciascuno di voi. Così, cari Fratelli, il popolo a voi affidato è ora spiritualmente dinanzi a noi, con le sue gioie e i suoi progetti, i suoi dolori, i suoi problemi e le sue speranze. E noi anzitutto preghiamo perché, per intercessione dei Santi Pietro e Paolo, i fedeli possano trovare la forza, anche con l'aiuto di questa Sede Apostolica che presiede alla carità, di perseverare nel loro cammino verso la pienezza del Regno di Dio.

Purtroppo il lungo periodo del regime comunista ha segnato pesantemente la popolazione ungherese, così che ancora adesso se ne notano le conseguenze: in particolare, viene rilevata in molti una certa difficoltà a fidarsi degli altri, tipica di chi ha vissuto a lungo in un clima di sospetto. Il senso di insicurezza è poi accentuato dalla difficile congiuntura economica, che uno sconsiderato consumismo non contribuisce a migliorare. Le persone, compresi i cattolici, risentono in genere di quella "debolezza" di pensiero e di volontà che è assai comune nei nostri tempi. Come voi stessi avete osservato, è oggi spesso difficile impostare un serio approfondimento teologico e spirituale, perché sono non di rado carenti, da una parte, la preparazione intellettuale e, dall'altra, il riferimento oggettivo alle verità della fede. In questo contesto la Chiesa dev'essere certamente maestra, ma mostrandosi sempre e prima di tutto madre, così da favorire la crescita della reciproca fiducia e la promozione della speranza.

La prima realtà che purtroppo fa le spese della diffusa secolarizzazione è la famiglia, che anche in Ungheria attraversa una grave crisi. Ne sono sintomi la notevole diminuzione del numero dei matrimoni e l'impressionante aumento dei divorzi, molto spesso anche precoci. Si moltiplicano le cosiddette "coppie di fatto". Giustamente voi avete criticato il pubblico riconoscimento delle unioni omosessuali, perché contrario non solo all'insegnamento della Chiesa ma alla stessa Costituzione Ungherese. Tale situazione, unita alla carenza di sussidi per le famiglie numerose, ha portato ad un drastico calo delle nascite, reso ancor più drammatico dalla diffusa pratica dell'aborto. Naturalmente la crisi della famiglia costituisce un'enorme sfida per la Chiesa. Sono in questione la fedeltà coniugale e, più in generale, i valori su cui si fonda la società. E' evidente perciò che, dopo la famiglia, a risentire di questa difficoltà sono i giovani. Nelle città essi sono attratti da nuove forme di divertimento e nei villaggi sono spesso abbandonati a se stessi. Esprimo pertanto il mio più vivo apprezzamento per le molteplici iniziative che la Chiesa promuove, pur con i mezzi limitati di cui dispone, per animare il mondo dei giovani, con momenti di formazione e di amicizia che stimolino la loro responsabilità. Penso ad esempio all'attività dei cori, che si inserisce nel lodevole impegno delle parrocchie per incentivare la diffusione della musica sacra. Sempre nella prospettiva dell'attenzione alle nuove generazioni, è lodevole il sostegno che offrite alla scuola cattolica, in particolare all'Università Cattolica di Budapest, che auspico sappia sempre custodire e sviluppare la sua identità

originaria. Incoraggio a proseguire gli sforzi per la pastorale scolastica e universitaria, come pure, più in generale, per l'evangelizzazione della cultura, che ai nostri giorni si avvale anche dei mezzi della comunicazione sociale, nel cui campo la vostra Chiesa ha fatto ultimamente significativi progressi.

Venerati Fratelli, per tenere viva la fede del popolo voi giustamente cercate di valorizzare e aggiornare iniziative tradizionali, quali i pellegrinaggi e le espressioni di devozione ai Santi ungheresi, in particolare a Santa Elisabetta, a Sant'Emérico e, naturalmente, a Santo Stefano. A proposito di pellegrinaggi, mentre apprezzo il perdurare della consuetudine del pellegrinare alla Sede di Pietro (significativamente, nella Basilica dell'Apostolo esiste una suggestiva Cappella Ungherese), ho appreso con piacere che sono sempre più frequenti i pellegrinaggi a Mariazell, Częstochowa, Lourdes, Fatima, e al nuovo Santuario della Divina Misericordia a Cracovia, dove la vostra Conferenza Episcopale ha pure eretto recentemente una "Cappella Ungherese". Nel XX secolo non sono mancati nella vostra Comunità eroici testimoni della fede: vi esorto a custodire la loro memoria, affinché le sofferenze da essi affrontate con spirito cristiano continuino ad essere di stimolo al coraggio e alla fedeltà dei credenti e di quanti si impegnano per la verità e la giustizia.

C'è un'altra preoccupazione che condivido con voi: la mancanza di sacerdoti e il conseguente sovraccarico di lavoro pastorale per gli attuali ministri della Chiesa. E' un problema che si riscontra in molti Paesi d'Europa. Occorre tuttavia far sì che i sacerdoti alimentino adeguatamente la propria vita spirituale, affinché, malgrado le difficoltà e il lavoro pressante, non smarriscano il centro della loro esistenza e del loro ministero e, di conseguenza, sappiano discernere l'essenziale dal secondario, individuando le giuste priorità nell'agire quotidiano. E' doveroso ribadire che la gioiosa adesione a Cristo, testimoniata dal sacerdote in mezzo ai suoi fedeli, resta lo stimolo più efficace per risvegliare nei giovani la sensibilità per l'eventuale chiamata di Dio. In particolare, è fondamentale che i sacramenti dell'Eucaristia e della Penitenza siano praticati con la massima assiduità e devozione anzitutto dagli stessi sacerdoti e siano poi da loro amministrati con generosità ai fedeli. Indispensabile è altresì l'esercizio della fraternità presbiterale, per evitare ogni pericoloso isolamento. Ugualmente importante è incoraggiare positivi e rispettosi rapporti tra i presbiteri e i fedeli laici, secondo l'insegnamento del Decreto conciliare *Presbyterorum ordinis*. Anche le relazioni tra il clero e i religiosi, già buone, meritano di essere ulteriormente incrementate. A tal proposito desidero rivolgere il mio incoraggiamento alle Congregazioni religiose femminili, che con umile discrezione svolgono preziose attività in mezzo ai più poveri.

Venerati Fratelli, nonostante la secolarizzazione, la Chiesa Cattolica rimane per moltissimi ungheresi la Comunità religiosa di appartenenza o, per lo meno, un significativo punto di riferimento. E' perciò quanto mai auspicabile che i rapporti con le Autorità statali siano caratterizzati da rispettosa collaborazione, grazie anche agli Accordi bilaterali, sul cui corretto adempimento veglia un'apposita Commissione Paritetica. Ciò non mancherà di recare beneficio all'intera società ungherese, in particolare nel campo dell'istruzione e della cultura. E poiché la Chiesa, grazie al suo impegno nelle scuole e nel servizio sociale, reca un notevole contributo alla comunità civile, come non auspicare che le sue attività siano sostenute dalle pubbliche Istituzioni, a vantaggio soprattutto dei ceti sociali meno abbienti? Da parte ecclesiale, nonostante le difficoltà economiche generali dell'attuale momento, non verrà meno l'impegno a servizio di chi si trova in situazioni di bisogno.

Venerati Fratelli, come infine non dire che l'unità che vi caratterizza nel seguire gli insegnamenti della Chiesa è per me motivo di serenità e di conforto? Possa essa sempre mantenersi e svilupparsi! Mi compiaccio inoltre perché ultimamente avete incrementato i contatti con le Conferenze Episcopali dei Paesi vicini, soprattutto con la Slovacchia e la Romania, dove c'è una presenza di minoranze ungheresi. Plaudo di cuore a questa linea d'azione, animata da sincero spirito evangelico e al tempo stesso da saggia preoccupazione per l'armoniosa convivenza. Le tensioni non sono certo facili da superare, ma la strada intrapresa dalla Chiesa è giusta e promettente. Per questo e per ogni altra vostra iniziativa pastorale assicuro il mio sostegno; in particolare, penso in questo momento all'"Anno della Bibbia", che molto opportunamente avete promosso nel 2008, in accordo con la prossima Assemblea Ordinaria del Sinodo dei Vescovi. Questa è anche per voi un'ottima occasione per approfondire i già buoni rapporti con i fratelli cristiani delle altre confessioni. Nel rendere grazie a Dio per la sua costante assistenza, invoco su voi e sul vostro ministero la materna protezione di Maria Santissima. Da parte mia vi accompagno con la preghiera, mentre con affetto vi imparto la Benedizione Apostolica, che estendo volentieri alle vostre comunità diocesane e all'intera Nazione ungherese.

[00715-01.01] [Testo originale: Italiano]

[B0309-XX.02]
